

1.INTRODUCCIÓ

Els disminuïts psíquics són un col·lectiu bastant deixat de banda, no se sent a parlar de cap disminuït, a no ser que en coneguem algun familiar o amic. Poques vegades sentiràs parlar a la gent d'aquest col·lectiu.

Abans de tot voldria fer una definició de qui són: són aquelles persones que tenen una disfunció neurològica cerebral que els impedeix exercitar accions motrius o cognitives per si sols.

Per aquest motiu i per l'afany de saber-ne coses, com pot ser fet de saber quins tipus hi ha, quin és el grau de d'autonomia personal de cada un, també el fet de saber on estudien, que fan quan acaben l'escola, i que és el que fan al llarg de la seva vida. Tot això i més ens ha portat a preguntar-nos, a on podem recórrer en cas que tinguem algun familiar amb disminució psíquica.

Per a realitzar aquest treball hem visitat la Fundació MARPI, de Pineda de Mar, on hem realitzat fotografies i diapositives, i on hem pogut conviure unes hores amb ells. En aquesta visita hem observat les tasques tan importants que realitzen, hem dinat amb ells i hem vist com s'organitzen al menjador, cadascú té un lloc designat, a més hi ha uns grups que paren les taules segons el dia de la setmana.

En fi, podem dir que ha estat una experiència enriquidora, ja que ara, per fi podem dir i explicar quants tipus de disminuïts hi ha, sabem també on podem recórrer en cas d'algun familiar, conegut o amic. I fins hi tot algun de nosaltres ja s'ha plantejat fer el paper d'integrador en aquest àmbit.

2.TIPUS DE DISMINUÏTS PSÍQUICS

Disminució psíquica:

Diem que en la disminució psíquica la persona té una possibilitat de relació amb el medi minvada o dificultada a causa d'un funcionament alterat del sistema nerviós central que l'impedeix un processament adequat de la informació.

És un trastorn permanent, produït en els moments inicials del desenvolupament, que és tradueix en un funcionament alterat de l'individu en les seves esferes intel·lectual, afectiva i racional.

Les deficiències psíquiques són molt diverses i n'hi ha de molts tipus en funció de les causes que l'han comportada, en funció de l'assistència que hagi rebut la persona, etc.

Una de les formes de dividir-les és el grau d'afectació. Segons aquest criteri podem parlar de deficiència psíquica:

A) No profunda

a) Lleugera (QI 52-68)

b) Mitjana (QI 36-52)

c) Severa (QI 20-36)

B) Profunda (QI -20)

A) No profunds

• Lleugera

- Edat preescolar: 0–5 anys.
 - ♦ Desenvolupa habilitats socials i de comunicació.
 - ♦ Retard mínim en àrees sensorio-motrius.
 - ♦ Sovint no s'aprecia encara cap diferència.
- Edat escolar: 6–20 anys.
 - ♦ Pot assolir els objectius escolars de l'etapa d'educació primària.
 - ♦ L'adaptació social pot ser del tot adequada.
- Adults: a partir del 21 anys.
 - ♦ Pot desenvolupar les habilitats socials i laborals requerides per aconseguir una autonomia econòmica.

b) Mitjana

- Edat preescolar: 0–5 anys.
 - ♦ Pot aprendre a parlar i a comunicar-se
 - ♦ Desenvolupament motor alterat.
 - ♦ Insuficient capacitat d'adaptació social.
- Edat escolar: 6–20 anys.
 - ♦ Les limitacions intel·lectuals no els permeten assolir nivells educatius superiors al primer cicle d'educació primària i dificulten l'adaptació social.
 - ♦ Pot beneficiar-se de l'entrenament en habilitats socials i laborals.
- Adults: a partir de 21 anys.
 - ♦ Pot realitzar algun tipus de feina retribuïda econòmicament, en condicions de treball protegit, orientat i supervisat.

c) Severa

- Edat preescolar: 0–5 anys.
 - ♦ Mínim desenvolupament del llenguatge i de les habilitats comunicatives.
 - ♦ Pobre desenvolupament motor.
- Edat escolar: 6–20 anys.
 - ♦ Pot aprendre a parlar i a comunicar-se.
 - ♦ Pot beneficiar-se de l'entreteniment d'hàbits.
- Adults: a partir de 21 anys.
 - ♦ Pot contribuir parcialment al seu manteniment amb completa supervisió.

B) Profunda

- Edat preescolar: 0–5 anys.
 - ♦ Retard intens que afecta el desenvolupament motriu i de la comunicació.
 - ♦ Necessita atenció mèdica.
- Edat escolar: 5–20 anys.
 - ♦ Assoleix algun desenvolupament motor i comunicatiu.
 - ♦ Reacciona de manera molt limitada a l'entrenament dels hàbits.
- Adults: a partir dels 21 anys.

– Pot assolir hàbits de cura personal molt limitats.

3.AUTONOMIA I HABILITATS PERSONALS

L'aprenentatge per una vida autònoma amb persones amb disminució psíquica s'inscriu dintre de la concepció del cicle vital de la vida.

S'ha de posar énfasis en les possibilitats d'aprenentatge de les coses de la vida diària, com la cura d'ells mateixos, la convivència social i treball. S'ha d'acceptar a aquestes persones amb les seves pròpies deficiències i proporcionar els mitjans per a que siguin integrats en la societat.

Podem distingir dues àrees de treball: Autonomia personal i autonomia social.

AUTONOMIA PERSONAL

En aquest apartat el disminuït haurà d'adquirir tot tipus d'habilitats i destreses que li proporcionin independència en el medi familiar, haurà de conèixer el llenguatge per comunicar-se amb les persones. Haurà de tenir cura personal, tenir cura del seu propi cos (evitar perills, higiene, alimentació, salut).

AUTONOMIA SOCIAL

Tota persona és part de la societat i per això té dret a participar en totes les activitats que es realitzin.

Han de saber utilitzar el temps de lleure, fer activitats esportives, psicomotores i lúdiques.

Han de desenvolupar-se en l'entorn social i familiar.

Ha d'anar a l'escola per a adquirir coneixements.

L'existència de diferents graus de disminució fa que tots no puguin adquirir totes les coses esmentades anteriorment. Dintre dels grups de disminuïts podem comentar les capacitats i habilitats que posseeixen, aquesta serà de forma generalitzada ja que cada persona és un món i la seva personalitat, l'esforç i les ganes per aprendre serà essencial per al seu desenvolupament personal i social.

Disminuïts Profunds

Autonomia Personal

L'autonomia personal d'aquest grup podríem dir que és inexistent, pràcticament són persones en estat vegetal. Aquests necessiten constantment una persona per a desenvolupar-se. No són capaços de parlar, de retenir els esfínters, de menjar i molts en casos de caminar.

Autonomia social

La relació amb el medi exterior és inexistent. No són capaços de practicar un esport ni desenvolupar la psicomotricitat.

Disminuïts no Profunds

SEVERS

Autonomia Personal

El grup de severs tenen certa autonomia personal, poden alimentar-se, netejar-se i tenir cura d'ells mateixos. És important que en totes les seves actuacions hagi una persona els ajudi en les seves tasques.

Poden adquirir un llenguatge molt simple però són capaços d'aprendre les coses més simbòliques i bàsiques.

Autonomia Social

Són capaços de relacionar-se amb el seu entorn dintre de les seves capacitats i possibilitats però és molt difícil que tinguin una conversa llarga.

És molt difícil que arribin a aprendre a escriure i a llegir.

Poden realitzar esports però tindran dificultat alhora de saber les normes.

MITJANS

Autonomia Personal

La majoria de tasques personals saben realitzar-les sols (menjar, higiene, tasques domèstiques i cura del propi cos). Tenen un millor grau del llenguatge, són capaços de mantenir una conversa sobre temes senzills.

Autonomia Social

Poden relacionar-se amb el seu entorn sense dificultat, en la majoria de casos poden sortir sols al carrer.

Poden arribar a aprendre a llegir i a escriure.

Són capaços de practicar qualsevol esport. Poden desenvolupar la psicomotricitat fina.

LLEUGERS

Autonomia Personal

El grup de lleugers podem dir que tenen un 100% en la seva autonomia personal. Són capaços de realitzar les tasques personals i domèstiques sense cap ajuda.

Autonomia Social

Poden arribar a tenir converses més complexes amb l'entorn.

En l'àmbit de l'esport i el lleure poden ser programats per ells mateixos.

Poden arribar a treure's l'educació primària.

Si han tingut un bon aprenentatge poden arribar a ser autònoms i part d'ells són capaços d'independitzar-se i viure sols.

4. QUÈ FA L'ADMINISTRACIÓ PER A AJUDAR-LOS-->[Author:pl]

El tipus d'ajuda que reben els deficients psíquics són de tipus educatiu; hi ha centres i organitzacions que els instrueixen de com integrar-se en un conjunt laboral (als deficients lleugers) i educació a nivell escolar (més encaminats als mitjans i greus), ara es veurà els tipus de associacions que hi ha.

A) El Centre Especial de Treball (C.E.T.) acull als usuaris que per la seva lleugera disminució poden realitzar un treball productiu i ser contractats cobrant el salari mínim interprofessional. Paral·lelament a la

seva activitat productiva, els usuaris reben atenció psicopedagògica mitjançant el servei de **SSIL**, *Servei de Suport a la Integració Laboral*.

a) El **SSIL** té per objectiu l'adaptació laboral i social dels treballadors disminuïts al seu entorn. Les actuacions s'organitzen i s'executen de forma integrada a les activitats productives, i també en relació a les activitats prèvies i posteriors a la jornada laboral.

B) El **Centre Ocupacional** acull als usuaris amb disminució mitja i severa. Degut a la seva disminució no poden realitzar un treball productiu que els permeti, al menys de manera immediata, incorporar-se al món laboral. El treball que realitzen té una funció terapèutica i es combina amb activitats d'ajust personal i social.

El **Centre Ocupacional** es divideix a la vegada en dos serveis, **Servei Ocupacional d'inserció (SOI)** i **Servei de Teràpia Ocupacional (STO)**, atenent a les capacitats dels usuaris.

- **El Servei Ocupacional d'inserció**, atén als disminuïts psíquics que són susceptibles en un futur més o menys immediat de ser contractats en un **CET** per reunir les condicions adients. En aquest cas es reforcen especialment les activitats prelaborals, destinades a afavorir l'adquisició o manteniment d'hàbits de treball que puguin facilitar la seva posterior integració a l'àmbit laboral.

b) El **Servei de Teràpia Ocupacional** atén als usuaris que per la seva tipologia tenen més dificultats per reunir els requisits necessaris per a poder ser contractats en un **CET**.

Necessiten un suport més gran en les activitats d'ajustament personal i la seva activitat laboral té una funció terapèutica.

5.COM VEU LA SOCIETAT ALS DISMINUÏTS

Per a realitzar aquest apartat ens hem decidit a fer una sèrie de enquestes on podien veure que és el que sabien d'aquest col·lectiu i quina era la seva opinió.

Les edats d'aquestes persones enquestades eren bastant diverses, però hi ha hagut un punt en comú entre totes elles, en sabien poc. Vegem la majoria de les respostes.

A la primera pregunta sobre què eren els disminuïts psíquics, la resposta majoritària ha sigut que eren *persones que no tenien les seves facultats mentals desenvolupades al 100%*.

A la segona pregunta on es preguntava quins tipus hi ha, la majoria de gent només ha posat *el Síndrome de Down i Borderlines*. Cosa que ens ha sobtat ja que els que havien posat Síndrome de Down era per que tenia algun parent, amic o conegut.

Hem preguntat també quina feina fa aquesta persona que coneixien i hem obtingut una mica de variació, *estudia en una escola d'educació especial; realitza en un centre de disminuïts treballs mecànica (ensobrar); vendre cupons; fer treballs manuals*; i havia un parell de respostes on els discapacitats ja estaven pràcticament integrats; *un treballava en un esplai com a monitor i una altra resposta ens deia que treballava en un bar*.

Hem preguntat fins a on es creia que podien arribar i hi ha hagut dos grups, un d'aquests grups, les respostes han sigut que *tot depèn del grau de discapacitat. Alguns poden arribar a fer un feina de poca responsabilitat i d'altres estar integrats laboralment, encara que necessitin el suport d'algú*. L'altre en ha sobtat encara més, ja que l'hem considerat positiu i amb un cert grau d'animar.

Fins allà on l'estímul dels professionals i dels familiars, que hi ha al seu entorn, abasti.

Tot seguit hem preguntat com veuen aquest col·lectiu i ens han dit que *marginat; descuidat per part de les administracions i dels particulars a qui no afecta d'aprop*, i una resposta en concret era q els veia *molt alegres i molt feliços*.

La següent pregunta era que què creu que fa la societat per a integrar a aquest col·lectiu, en aquesta hi ha hagut respostes positives i negatives, les positives, que *hi ha algunes associacions que els ajuda a valdre's per si sols; que els donen una educació especial; que s'han creat centres per acollir-los; millorar el seu desenvolupament i preparar-los pel futur*, i les negatives; *els ofereix diverses oportunitats en forma de discriminació positiva, malgrat no sigui en tots els camps; hi ha moltes associacions privades i molt no hi poden pagar-les; que hi ha molt poques ajudes per a integrar-los; el mateix que per integrar a qualsevol col·lectiu, pràcticament res; i poca cosa, crec que la societat els margina bastant i no acceptar és no existir. I que per millorar aquest col·lectiu s'hauria de concienciar a la societat*.

La majoria de persones enquestades han contestat que *si que haurien d'anar a l'escola amb els demás nens sempre que es pugui, això depèn del grau de discapacitat, i sempre i quan hi hagués gent especialitzada en el tipus de disminució*.

L'última pregunta que hem fet era que on creien que havien d'estar els disminuïts psíquics i la resposta més comuna entre tots ha sigut *en una escola especial per a poder-los donar una formació adequada a les seves necessitats, però sempre que es pugui portar a una escola normal on hi hagi professionals no fa falta cap centre especial*; un altra resposta que ens ha sobtat vertaderament ha sigut la que diu; *al món, com la resta de les persones, es a dir, vivint la realitat d'aprop*.

Després d'aquestes enquestes hem observat que la gent troba a aquest col·lectiu marginat, i que hauria d'estar més integrat. Després d'haver acabat ens han comentat un petit nombre de persones que els hi agradaria tenir de company de treball a algun disminuït i així poder compartir una vivència poc freqüent, i finalment poder dir, "el meu amic és disminuït".

6.CONCLUSIONS

Després d'haver acabat aquest treball sobre els disminuïts psíquics podem dir que estem satisfets, per la quantitat d'informació que hem obtingut i per l'experiència tan grata que hem viscut visitant la Fundació MARPI, ja que ens van rebre amb els braços oberts.

Hem complert els nostres objectius, saber els tipus de disminució psíquica que hi ha, quins centres hi ha que se'n carreguen de formar-los i ajudar-los en les tasques més quotidianes, on van després del centre d'educació especial, i què és el que sap la societat d'aquest col·lectiu. Hem pogut veure com la nostra societat està pràcticament desinformada ja que al fer les enquestes no han sabut contestar amb certesa i dubtaven en algunes preguntes que els.

Després de cada enquesta hem parlat per veure que els semblava aquest tema i que ens donessin la seva opinió, molts, després de parlar ens han demanat disculpes per saber tant poc del tema i per si de cas s'havien equivocat en les respostes.

Finalment podem dir que tot això ens ha servit per aprendre, aprendre a ser més empàtics amb aquelles persones amb les que no estem acostumades a tractar. Tambè volem dir que pel fet de conèixer a una persona amb disminució ja sigui psíquica, física o mental, (familiar, amic o conegut) no s'ha d'estar avergonyit sinó orgullós ja que aporta molt a la societat, com per exemple, afecte i fer-nos ressorgir aquell instint de tendresa que molts de nosaltres tenim oblidat.

Després de fer aquest treball, entre nosaltres ens hem comentat que potser ens agradaria treballar en un centre de disminuïts, (i si per un casual es fes realitat, acabar el dia laboral, orgullós "perque avui hem fet un gran

pas, han après a realitzar aquelles tasques que tant els costava").

INDEX

1.INTRODUCCIÓpàg.1-1

2.TIPUS DE DISMINUÏTS PSÍQUICS.pàg.2-4

3.AUTONOMIA I HABILITATS PERSONALSpàg.5-8

4.QUÈ FA L'ADMINISTRACIÓ PER A AJUDAR-LOS..pàg.9-10

5.COM VEU LA SOCIETAT ALS DISMINUÏTS..pàg.11-13

6.CONCLUSIONSpàg.14

Habilitats d'autonomia personal i social Disminuïts Psíquics